

Persbericht

van het EU-drugsagentschap in Lissabon

EUROPEES DRUGSRAPPORT 2021: HIGHLIGHTS

De Europese drugsmarkt is bestand tegen verstoring door COVID-19

(09.06.2021, LISSABON — **EMBARGO 11.00 CET/10.00 Lissabon**) Vandaag publiceert het **EU-drugsagentschap (EMCDDA)** zijn **Europees Drugsrapport 2021: Trends en ontwikkelingen**, de laatste jaarlijkse beoordeling van de drugssituatie in Europa ⁽¹⁾. Op basis van gegevens uit 29 landen (EU 27, Turkije en Noorwegen) biedt het verslag nieuwe inzichten in de gevolgen voor de gezondheid van een complexe en ontwikkelende drugsproblematiek en de veiligheid van een drugsmarkt die bestand is tegen een verstoring door **COVID-19**.

In het rapport wordt gewaarschuwd voor de risico's voor de volksgezondheid die verbonden zijn aan de beschikbaarheid en het gebruik van een breed scala aan stoffen, die vaak zeer sterk of zuiver zijn. Het beschrijft ook hoe georganiseerde criminele groepen de illegale drugsproductie in Europa hebben opgevoerd om aan maatregelen tegen mensenhandel te ontkomen en milieu-, gezondheids- en veiligheidsrisico's creëren. Op basis van de meest recente snelle beoordelingsstudie van het **EMCDDA** worden in het rapport de recente effecten van de **COVID-19**-pandemie op de drugsmarkten, het drugsgebruik en de hulpverlening onderzocht ⁽²⁾.

Ylva Johansson, Europees commissaris voor Binnenlandse Zaken: "Drugs zijn een aanhoudende en steeds aanwezige bedreiging die miljoenen levens treft. Het Europees Drugsrapport 2021 bevat de meest recente gegevens over deze cruciale kwestie, die de structuur van onze samenleving aantast, geweld aanwakkert en de gezondheid en veiligheid van onze burgers in gevaar brengt. Ik ben vooral bezorgd over de zeer zuivere en krachtige stoffen die op straat en online beschikbaar zijn en over de 46 nieuwe drugs die in 2020 alleen al in de EU zijn ontdekt. Met de nieuwe EU-strategieën voor veiligheid en drugs beschikken onze lidstaten over robuuste instrumenten om deze noodsituatie aan te pakken door middel van een evenwichtige aanpak, waarbij op zowel vraag als aanbod wordt ingezet, ondersteund door het EMCDDA."

Alexis Goosdeel, directeur van het EMCDDA voegt daaraan toe: "Het *Europees Drugsrapport 2021* laat zien hoeveel de drugssituatie de afgelopen 25 jaar is veranderd, waarbij drugs nu een zeer wijdverbreid probleem zijn dat gevolgen heeft voor alle belangrijke beleidsdomeinen. We zijn getuige van een dynamische en adaptieve drugsmarkt die bestand is tegen beperkingen door COVID-19. We zien ook patronen van drugsgebruik die steeds complexer worden, aangezien consumenten worden blootgesteld aan een breder scala van zeer krachtige natuurlijke en synthetische stoffen. We moeten dringend erkennen dat niet alleen een grotere verscheidenheid aan mensen nu persoonlijk drugsproblemen heeft, maar dat deze problemen op meer verschillende manieren van invloed zijn op onze gemeenschappen. Daarom ben ik van mening dat het op alle gebieden van het sociale-, gezondheids- en veiligheidsbeleid van cruciaal belang is om de empirisch onderbouwde en geïntegreerde antwoorden te ontwikkelen die in de nieuwe EU-drugsstrategie zijn opgenomen."

COVID-19: wat zijn de gevolgen voor het aanbod en het gebruik van drugs?

Een veerkrachtige en meer digitaal geïntegreerde drugsmarkt — Uit het vandaag gepresenteerde rapport blijkt hoe de drugsmarkt zich blijft aanpassen aan de verstoring door COVID-19, aangezien

drugshandelaars zich aanpassen aan reisbeperkingen en grenssluitingen. Op groothandelsniveau komt dit tot uiting in een aantal veranderingen in smokkelroutes en -methoden, waarbij meer gebruik wordt gemaakt van smokkel via zeecontainers en commerciële toeleveringsketens en minder wordt vertrouwd op het gebruik van mensensmokkelaars. De cannabisteelt en de productie van synthetische drugs in de EU lijken stabiel op de niveaus van vóór de coronapandemie, waarbij geen afname wordt waargenomen in de detectie van productielocaties. Hoewel de straathandel in drugs tijdens de eerste lockdowns werd verstoord en enkele lokale tekorten werden gemeld, pasten verkopers en kopers van drugs zich aan door meer gebruik te maken van versleutelde berichtendiensten, apps op sociale media, onlinebronnen en post- en thuisbezorgingsdiensten. Dit vestigt de aandacht op de vraag of de verdere digitalisering van drugsmarkten een langetermijneffect van de pandemie zou kunnen zijn.

Van uitgaansleven naar leven thuis — Er zijn aanwijzingen dat er in de eerste lockdownperiodes minder belangstelling van de consument was voor stoffen die gewoonlijk in verband worden gebracht met het uitgaansleven (bijv. MDMA), omdat mensen thuis bleven. Analyse van afvalwatermonsters (beschikbaar voor sommige Europese steden) wijst er echter op dat het gebruik van de meeste drugs zich in de zomer van 2020 heeft hersteld, doordat de beperkingen op verplaatsingen, reizen en sociale bijeenkomsten werden versoepeld. Een van de verontrustende ontwikkelingen in verband met de pandemie zijn tekenen van een mogelijke toename van de beschikbaarheid en het gebruik van crackcocaïne in sommige landen.

Benzodiazepines in de schijnwerpers — Er worden specifieke zorgen geuit over het misbruik van benzodiazepines. Een toename van het gebruik van deze drugs wordt waargenomen onder drugsgebruikers die hogere risico's nemen, gevangenen en sommige groepen recreatieve drugsgebruikers. Deze toename wordt mogelijk weerspiegeld in de hoge beschikbaarheid en lage kosten van deze middelen en houdt verband met problemen met de geestelijke gezondheid omwille van de pandemie. Samen met het vandaag gepubliceerde rapport is een **EMCDDA**-onderzoek gepubliceerd naar de risico's van 'nieuwe benzodiazepines' die buiten de wettelijke regelingen vallen en die op de NPS-markt verschijnen en in verband zijn gebracht met vergiftigingen en sterfgevallen ⁽³⁾.

Europees Drugsrapport 2021: belangrijkste bevindingen

Het cannabisgebruik blijft stabiel op een hoog niveau, maar een hoger THC-gehalte geeft aanleiding tot bezorgdheid over de gevolgen voor de gezondheid — Stijging waargenomen in het THC-gehalte van hasj (gemiddeld: 20%–28%). Gezondheidswaarschuwingen wijzen op cannabis die is versneden met zeer krachtige synthetische cannabinoïden.

Record inbeslagnames van cocaïne, een verontrustend signaal van mogelijk toegenomen gezondheidsschade — In 2019 werd een recordhoeveelheid van 213 ton in beslag genomen (tegenover 177 ton in 2018). De zuiverheid van cocaïne is toegenomen en meer mensen gaan voor het eerst in behandeling voor een probleem met cocaïne. Voorlopige gegevens over inbeslagnames in 2020 wijzen erop dat de beschikbaarheid tijdens de pandemie niet is afgenomen.

Stabiele amfetaminevraag maakt de binnenlandse productie dicht bij consumenten winstgevend — Naast de ontmanteling van productiefaciliteiten in 2019 werden in de EU ook chemische stoffen in beslag genomen die werden gebruikt voor de productie van amfetamine, waaronder 14 500 liter BMK en 31 ton MAPA (een stijging ten opzichte van 2018 toen dit 7 ton bedroeg).

De productie van en handel in methamfetamine benadrukken het potentieel voor toegenomen gebruik in Europa — Zowel grootschalige als kleinere productiefaciliteiten worden in Europa ontdekt en grote hoeveelheden van de drug worden via de EU naar andere markten getransporteerd.

Risico's voor de gezondheid door het aanbod van hooggedoseerde MDMA-producten — Naast een stijging van het gemiddelde MDMA-gehalte in pillen en de zuiverheid van poeders worden ook producten met een zeer hoog MDMA-gehalte gedetecteerd. Voorlopige gegevens uit 2020 wijzen erop dat er minder belangstelling was voor deze drug tijdens lockdownperiodes.

Er komen nog steeds schadelijke, krachtige nieuwe psychoactieve stoffen bij — waaronder nieuwe synthetische cannabinoïden en nieuwe synthetische opioïden. In totaal werden in 2020 in Europa voor het eerst 46 nieuwe psychoactieve stoffen (NPS) gemeld, waardoor het totale aantal door het EMCDDA gemonitorde stoffen op 830 kwam.

Brengen minder algemeen gebruikte drugs steeds grotere uitdagingen voor de volksgezondheid met zich mee? — Deze drugs omvatten hallucinogenen, ketamine en GHB. Het is verontrustend dat in sommige situaties intensieve gebruikspatronen worden gemeld.

Grote inbeslagnames van heroïne wijzen op de mogelijkheid van toegenomen gebruik en schade — Grote hoeveelheden heroïne worden nog steeds in beslag genomen in de EU (7,9 ton in 2019), wat aanleiding geeft tot bezorgdheid over de mogelijke gevolgen voor de niveaus van gebruik.

Georganiseerde criminele groepen intensiveren de illegale drugsproductie in Europa — In 2019 zijn in totaal 370 illegale laboratoria ontmanteld.

Drugsmisdrijven nemen toe, met vooral cannabisbezit en -aanbod — In 2019 werden in de EU naar schatting 1,5 miljoen drugsdelicten gemeld; 82% hield verband met gebruik of bezit voor persoonlijk gebruik.

Cliënten die voor het eerst voor heroïnegebruik worden behandeld, injecteren steeds minder — Hoewel injecterend drugsgebruik in Europa de afgelopen tien jaar is afgenomen, blijft het een belangrijke oorzaak van drugsgerelateerde schade.

Een betere behandeling en preventie is nodig om de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling op het gebied van hiv en HCV te bereiken — Een betere toegang tot geïntegreerde hulpverlening voor screening en behandeling is een belangrijk onderdeel van het bereiken van de doelstellingen.

Doden door overdosering van opioïden en andere drugs benadrukken de behoefte aan de ontwikkeling van hulpverlening — Risicovol drugsgebruik en polydrugsgebruik blijven een belangrijke oorzaak voor drugsgerelateerde sterfgevallen in Europa.

De voorzitter van de raad van bestuur van het EMCDDA, Laura d'Arrigo, concludeert: "Aangezien de drugsproblemen in Europa zich blijven ontwikkelen, moet ook Europa hierop reageren. De COVID-19-crisis heeft ons laten zien hoe waardevol informatie is die wetenschappelijk, empirisch onderbouwd en vergelijkbaar is tussen landen. Het rapport van vandaag biedt een tijdige analyse om beleidsmakers te helpen gelijke tred te houden met nieuwe trends en ontwikkelingen. Dit stelt ze in staat vast te stellen op welke gebieden snel actie moet worden ondernomen. De nieuwe EU-drugsstrategie bepaalt voor ons niet alleen de te volgen weg, maar zal onze capaciteit om gezamenlijk op te treden ter bescherming van de gezondheid, het welzijn en de veiligheid van de EU-burgers verder versterken."

Noten

(1) Het *Europees Drugsrapport 2021* (24 talen) is beschikbaar op www.emcdda.europa.eu/edr2021
Nationale gegevens ter onderbouwing van het verslag zijn beschikbaar in het Statistical Bulletin 2021
www.emcdda.europa.eu/data

Het rapport beschrijft de drugssituatie tot eind 2020, op basis van gegevens uit 2019 en, indien beschikbaar, 2020.

(2) *Impact of COVID-19 on drug markets, use, harms and drug services in the community and prisons — Results from an EMCDDA trendspotter study*, April 2021. Beschikbaar in het Engels.

www.emcdda.europa.eu/publications/ad-hoc-publication/impact-covid-19-drug-markets-use-harms-and-drug-services-community-and-prisons_en

www.emcdda.europa.eu/news/2021/emcdda-releases-third-trendspotter-study-on-covid-19-and-drugs_en

(3) *New benzodiazepines in Europe – a review*. Beschikbaar in het Engels.

www.emcdda.europa.eu/publications/technical-reports/new-benzodiazepines-europe-review_en
www.emcdda.europa.eu/news/2021